

але не має слухистих кажучи, що она водою на мляні інтриганті, бо ані освітєні не були інтриганті, ані не в нїмї теперішні спіарботніки »Нивї«. Причиною основанї »Нивї« була справедливість радикалів і »Громадського Голосу«, котрі в борбі противъ священників не пероді, ребаріли в средствах, але і »Діло« не є тут без нїмї. Однимок органъ священства української партї перед основаньемъ »Нивї« був органъ національно-демократичної партї, »Діло«. Колибъ »Діло« було держало сі своїх політичних рами і не було доторкало питань чи то наукових, чи то інших таких, котрі коли вже не прямо нарушували реалїтїи чутства священників, то бодай мусїли їх сально знати, то хто знає, чи »Нива« була бї до сего часу повстала, а коли бї була і повстала, не була бї ворожо відносилася до »Діла«, так як бї основателї були ширимі єго приклонниками. Но »Діло« показувало а початку рідше, але пізніше що раз частїше, що єго спіарботники мало обзвикомленї а християнським духом і єго основанї. Оно поміщало фейлетони, котрі були прямо противні не тільки Христовї вірі, але всьей реалїтї як прим. фейлетон а нагоди смерті Вірхова, де »Діло« подало бє нїяких застережень погляди того ученого на душу, який в катїни бачить початок всьего життя, як також бє застережень помістїло в новинах в однім числї з сего року, фальшивї погляд Барцїона про душу.

І не диво, що в »Ділі« появляли ся такі рїш, особливо від того часу, коли на чолї станує нїи редактор теперішній посол др. Евген Левшич, котрого реалїтїи погляди були знанї основателями »Нивї«. Коли »Діло« зачало відносити ся рївнодушно до священства, а від часу до часу появляли ся в часосїиї пєсьма, на які нїякій священник не мїг ся пєсати, то чиж можна брати за єле людям доброй волї, що мали на метї не лише політичне, але і духове добро свого народу, що приступили до заложення свого органу, котрий бї назив в оборону не лише віри, але і священничїй стан, на який навадали безощадно радикальнї часосїиї, як »Громадськїй Голос«, і нїшнї... На який духовенство мало ся оперти, коли на него а радикального боку зачали падати громч, чи може на »Ділі«? Гадлячи на склад редакцїи »Діло« священство могло лише з страхом дивити ся в будучнїи. Вправдї почальнї редактори змїнили ся часто, але дух редакцїи зїставав той сам. Були вправдї подноіиї числа »Діла« лучшї, але загальнїй напрям не змїняв ся. І справдї якими статами мїг кормити духовенство н. Михайло Лозинський, котрого переконаня реалїтїи зїніси цілому священству, або п. Л. Цегельський і другї спіарботники »Діла«? Що погляд священства був оправданий, показало ся, що в католических справах ставало »Діло« завсїди по сторонї вільнодумчїи. З »Діла« зачало нїяти чим раз частїше духом Neue freie Presse, Arbeiter Zig і т. и.

Се, що сказав Бебелъ, Жорж нїи інші того покрово люди, мусїло бути засїди мудріше від того, що сказав хотїи бї набувдїрїшнїи, »карикал«. Вправдї вступило »Діло« з початку в оборонї вільнодумних правительств французского і іспанского, які гнобили безощадно і брутально так свїтське духовенство як і монахи; но пізніше »Діло« шло в тїм напрямї що раз дальше. З якою то лобощїю розписувало ся оно про неморальність в італїйских монастирях і інститутах нїмї удержаних, та про заворушеня, які вїбухали по тїй причинї в Медволяні і во інших італїйских мїстах? Але небагом показало ся, що ті поголоски були в своїй основї неправдїи, що

свободолюбна преса наробила нечуваного кривду без дальшїй причинї. Задля того почитати ся нїякї вільнодумнї часосїиї до нїдєлякїа ложї і досправдїени до якогось незначного факту, до єго власних границь. Але в »Ділі« о сьолько собі пригадуо, такого спростованя не було. Тож отже не має способності читати нїшнї часосїиї, кромї »Діла«, той не мїг довідати ся про правду. Тож то некорїснє вразїєнє, яке у него ті нїшнї нїкїданї, зїмало ся і на дальше. А що чоловік знїк уже а природї усьо узагалїи, тож і тутїи мїг собі не оден читателъ »Діла« виправдати таке заключенє, що до загалу священства, а тим самим і нашого: »всі ви однаковї, як тамтї, так і вгт. Такї твердїеня дають ся справдї часом чутїи.

А в сїчанї спуружїи чиж не занїло »Діло« прихильного становища для розвоудїи? Тим самим стануло оно на основї неадекватноїцї. З повнїших отже зглядїи, нїякї такї священники знеохотїли ся до »Діла«, котрі від зглядом політичним були єго найбільшїми приклонниками. Тож не »Діло« може жалувати ся на »Ниву«, що она хоч розбїти українську суспїлність, але ту єдність розважали поволї самї редактори і довели до розвоудїи в національно-демократичнїм таборї. Се розвоудїе вїшло лише на потїху »Громадського Голосу«, який тїшїть ся з него ч. 78 з дня 22. жовтїня 1907, та виправдує з того розвоудїи єсики кориснї виписювати для своєї партї. Чи ті пророцтва єсвоіиїтє ся, годї предвїдїти. Але се можна на певно сказати, що ті живля, які вїстїли при »Ділі« лише задля єго нездоровой поступовостї, перекїнуть ся до чисто радикальної партї; здоровна же часть суспїлности звїяє ся тим сильнїи, щоби оперти ся не тільки прямїм напастям з рїдї стату »Громадського Голосу«, але також вїдстїтїи ся зїди вїлнїу лібералїзмїи всїяких вїдтїиї, звїди небудъ нїи бї приходїи.

»Діло« помїяє ся, думаючи, що духовенство хоче витворити єсбїну клерикальну партїю. Духовенство знає добре, що така партїя, яка бї замкнула ся в кастосїиї, мусїла бї занїдїти а нїшнїи заумерїи; тож духовенство отворїє нової якої партїи не хоче, але хоче прищавити разом і свїтськїиї інтелїгенцїю, що не зїрвало а христїянським духом а не кїнула ся в обїїм ложного лібералїзма для добра народа. Тож, коли а національно-демократичної партїї вїлнїємїи ся ті живля, які вїастино повиннї находїти ся від стїгом »Громадського Голосу« і єму подібних органїи, то на тїм зїскає тільки партїя, в якої лонї запанує більша єдність і сила так супротивїи вїшнїю як і внутрїшнїю ворога, а тим самим зїскає на тїм і ціла українськороска суспїлність.

З України.

Вибори до думи а українське духовенство.

Нашї радикали ведуть так зазивно »протїпнїиї роботу« і радїиї наше духовенство вїдсунути від усього вїлнїу на народнї справи, забуваючи про се, яким важним чинником є оно в нашїм народнїм житїи і в усьїй народнїй роботї. Невправдїе положенє нашїи справи на Україні у великїй частї спричинене байдужностїю і народною несьвідомостю тамошного духовенства, а колиб оно перенїло ся нашою народною ідеєю, народною єсвідомостю, тоді справа наша на Україні ставалабъ звєсїм инїакне. На доказ того наводїмо голос в тїй справї кївськой »Ради«, котра ось що пише:

Третя виборча каманїя дала по Кївнїшнїи єси нїх виборцїи: 41 священників, 37 представникїи від земельних власнїиї, 36 від волостїи, 31 від городїи і 3 від робїтнїиї.

Таким чинном доля виборїи а значнїй мїрї залежить не від селян — виборцїи, а від того, за кого подадуть свої голосї священникїи.

На духовенствїи привнїкїи дивити ся як на саму консервативнорвєстну громадськїиї. Такий погляд складав ся, очевидно, від вїлнїом офіцїальнїих наступїиї нашого духовенства, які часто були густо нїащенїи чорною фарбою.

Але ті ближче знає житє нашого духовенства, той розумїє, що офіцїальнїи його вїстїи дуже часто не вїдповїдають власним переконанїям окремих людїиї єго стїиїи. Особлїиї умовїи службового становища примуцїють наших священникїиї мїмохтї корїтїи ся тїм наказам, які їм через консисторїю продукують з гори.

Але коли подноїиї єсоби з священникїиї не находїтїи в собі силї вїстїи протїи четїи, отверто протестувати протїи тїх наказів свого начальства, які обурюють їх єреську єснївїи, в буденному житїи, то на єсгодїшнїих виборах вони можуть поступити по широтїи.

Хто стїтїи до них ближше: чи панї, які не мають нічого єсильного як з нашїм народом, так і з самим духовенством, чи ті мужикїи, що часто вчать своїх дїтїиї в духовних школах, що своїми жертвами удержують єсемї священнїиї, що нарештїи говорїиї здебільшого одною з нїиїи рїднїю українською мовою?

Пєхай здадуть священникїиї своє тяжке, вїдоудїаєнє, загнєне становище, пєхай звїажає, що помочи їм старїй лад не дасть, що реакцїя останнїиї часїи рївною нїякїиї тї надїи духовенства, які воно колись покладало на єрцьовнїиї єсбор.

Обміркуванїиї все те, виборцїи священникїиї побачать, що їм треба єднатїи ся з поміщїиками-панамї, а з селянамї, городянїам та робїтнїикам.

Порозумїнїшиї а представникїиї єсїх трєх категорїиї виборцїи, священникїиї повиннїи годусьтїи за таких людїиї, які єсмысливо боротимуть ся до єсїяким наєсїлством, отверто заїмуться про народнї потреби і добїиватимуть ся заведеня і жїтє справжнїих громадських єсвобод; а тим самим розумїє ся, що кандидатїи єї повиннїи бутїи ширїимї, єсвідомїим Українцїиї і обстоювати в думї автономїю України.

Просїмо вїдповїтїи передплату.

Новинки.

— Калєндар. В четвер: руско-кат.; † Луки єванг.; рїмо-кат.; Волфганг. — В п'ятїицїю: руско-кат.; Поїла; рїмо-кат.; *Вєтїи Святїиї.*

— Цсар прохажуєвав ся вчєра шїи години по обох галєрїях шєнбурґїиї, а потїм через 20 мїнут по парку. По прохадї заїнав монарх д-ровн Керлєвца, що чє ся вїдєсьвїиїи і здоровнїиї.

— Щє про 1500 л. рїчницю смертїи єс Івана Золотосугого в Царгородї. Царгородська єрєшка часосїиї *Проблєс* дївує ся, що 1500-лїтнєя рїчниця смертїи єс Золотосугого має єперїтїи в Царгородї без всьего торжєства, коли тимчасом »Єрцьон Рїмска« припротоваєє велїкї зарядженя на памїтку єго славного патрїарха Царгороду. Дн 14. вєрєсїя 407 заїчнїив єс велїкїй Отець Єрцьви єсвоє

ба було передовим значно побільшити промислові підприємства на станції. Розпочаваючи проби і вквіє в січні с. р. можна буде вислати депеші в Париж і далі в Париж. Північне урядове поштове навіть віддала 4 800 кілометрів. Посилане депеш бездротом телеграфом стало ся справдливим тригонометрич. Як вписав Марков, телеграми вислані без помоти дотра, будуть далеко дешевші ніж при помочі підморських кабін. Однак мільярди корон, кілометрів в підморській одній, тим самим же не зможуть ся. Як телеграф при помочі дотра мусять перейти багато проб і уліпнень, заки доведено его до випірного стану, такі телеграф без дотра буде ще здобувати уліпнень.

Оповіді.

— Давній репертуар руского театру в Стрию (Сала, Народного Дому). Початок 7. вечером. Бізети проде Народа Торгова).

В четвер 31. с. м. «Павло Подуботко» історична трагедія в 5 діях Осипа Барвінського.

В п'ятницю 1. надолста «Аноним» знамената шутка в 3 діях.

В суботу 2. надолста «Продана наречена» опера в 3 діях Ф. Сметана.

В неділю 3. надолста «Запорожці» за Дунаєм» народна опера в 3 діях Артемського.

— 3 Львівської архієпархії Канонічучу інституцію дістали о.с.: Тадей Конечич на Маллю і Михайло Гайдучевич на Маркопіль. — Завідателями приходів назначено о.с.: Виктор Чорний в Черевній, Александр Дікий в Мартинюв новий і Іосиф Мавз в Тростяни великій.

— Приходськими співдружками іменовано о.с.: Володимир Семків при соборній церкві у Львові, Алекс. Гойнатий ех сугденю в Шлях, Іван Ясків в Дубівцях, Мелетій Феденіч (в правом управі) в Кудобівцях, Ів. Яворський в Довім, Іван Мацевич в Бурштині, Михайло Олексів в Шерці, Константин Кошчєвич в Чехов, Волод. Долгович (в правом управі) в Полочові, Іосиф Гривай (в правом управі) в Камінях, Стефан Ковалів в Глянавах, Іван Слободан в Гірній, Іван Тимшор в Лясчатках, Адриан Забійковий в Бродях, Едвін Ділишський в Острові і ссудружком Кошчєвич в Мислишині, Петро Курча в Сивевіздку вивані, Іосиф Рожанський в Камеюборді Добрянках, Володимир Рожанський в Дубівцях, Володимир Стебельський в Городку, Николай Бобилєв в Шидмайлові і Володимир Скоборогатий в Вистовій. — О. Юстин Гаврєсєвич в Чарова іменованій бурштинським дєвяном.

— Тов.о техніків «Основа» у Львові уряджє в суботу 2. надолста в «Рускій Бєсїдї» вечєрній в ташчєм. Комітєт прихвєжє всяких старан, щоб тєстї були відомими. Вєстї і К. Стрїй вечєрньої. Початок о год 8½, вечєр. Дохід призначєний на склад заломового.

— Рускій «Союз» в Тернополі устроєв в неділю дія 3. надолста с. р. в салі «Мідианського Братчєв» вечєрній в ташчєм. Вступ від особи І. К. Буфєт у Стрїй спалєвний. Початок о год 8. вечєром.

— В Читальні «Просвіти» в Краєвці відбудє сє в суботу і в неділю 2. і 3. надолста аматорське представлєнє «Сєвєржух» комєдї Льва Лопатяського.

— Від управі бібліотєки Наукового Товариства ім. Шевченка. З правни перевєжє бібліотєка на новє поміщенє (Академічній Дім, ул. Сувєйського ч. 17) наукова робити і бібліотєка будуть значєний аж до відляжєку есє описанє. Книжниц, вивчєніна короткій термін, можна зєвєрати до кінцє сєго тижня (до 2 надолста) від 4—5 год по пол. в дєтєпершній нємєрєтє.

— 3 Березань. Дня 3. надолста с. р. устроє тов.о «Союз» в Берєжань в салі «Надії» повєє в потім тачї. Початок о год 7½, вечєром. Дохід призначєний на справлєнє гімнатичних приборів.

— Тов.о «Руска захоронєна» в Станіславові устроєв в вєторє днє 6. надолста с. р. в комитєтах «Рускої Бєсїдї» в Станіславові (ул. 3 мая ч. 18) вечєрній в ташчєм Стрїй домашній. Вступ від особи І. К. Буфєт у вла-

снїм зарпід. Початок о годін 8. вечєром. — Ф. Вєлєжко. о. К. Кузичук.

— 3 котарпий. Нотар. кандидат Волод. Нарвортій іменованій нотарєм в Немєрові (а нє в Народі, як подано вчєра чєрєз ошбєк).

Наука, штука, література.

— Виданнєвчєтє «Український Учитєль» в Полтаві Крим. Граматикє. Г. Шєрєтєвєкє за короткий час вивустило щє сємьєка книжкє: 1) «Про нєбо. Полуаріяна астрономє (33 малюнкє) за Фєлєксєйєвом». Переклаєв С. Черкаєєв. П. Ша 20 коп. 2) «Дітєм» — казкє в 7 вєрєсєх. С. Черкаєєв. П. Ша 10 коп. — 3 сєбєж книжкєм видано окремї вїддєткє: «Як продаєтєся пєвєнє 3 коп. і «Убогий Жид», 2 коп. 3) Казкє братєв Грїмьм», переклад Г. Шєрєтєвєкє, ц 3 коп. 4) «Грамматикє» С. Черкаєєвєкє, ц 5 к.

Виданнєвчєтє «Український Учитєль» заохлєдує сє видєтє щє казкє Г. Яєвєнєєво «Про Сивєнького» (щє була надрукована в 51. числї «Рідного Краєу» в 1905 р.); окремї приєрїжкє «Сивєнького» будє вжє розпрїєнє харківським цєнзурє, алє полтавськї цєнзурїє уряд забороєвє казкє і навєтї та друкарї, дє вонє нечєталєє, стала покранєнє: замкнєна на два тижєі.

— Український збірник у Львові, під назвою «3 вєнєстї», нє будє мїг вїтти так швидко, як надїєно сє, чєрєз дєвчє тєхнїчєськї умови, нєздєлєтєвчє друкєрєнє до українського складу, а щє нє чєрєз недостачу грошєй, збірник мєг мє вїтєє хабє при кінцї надєлєстє с. р.

Телеграмм

в днє 30. жовтня.

Вїдєнє. На вчєршній засїданнє палати посїєв промовляв прєзидєнт мїністрєв бар. Бєк за угодою, значєнєчє, щє она нє є скінчєним творєм, алє компромїєс. Ліпша така угода, чїм нїкає, а вєжє она подєтєє насєлєно спокїєй в працї. Потїм промовляє шєн. Штраєвєр, Уджалє, Модєрчєк, Лїтвінї і Абрагамовчє. Сїдуючє засїданє нємї.

Вїєнє. Вчєра відбудє сє нарада прїєднєвчєкє кабїнєтє, на якїй малїє нєрїшїтї, щє першє читанє угоди скінчїтє сї завтра.

Прага. Орган пос. Кєльоєфа доєвєстє в Вїднє, щє сїрава покликєнє нових чєсєкєх мїністрєв нє скорє скінчїтє сє. Мїж чєсєкєми сторїжнїцємємє малїє малїє до компромїєсу, доєтє кабїнєтє вїтїлє одєн аграрїєкє а одєн молодєчєк, нєкєм остєнє п. Паєцєк.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готєль, рєстєрєвєнє і кєлєрїє — рїє ул. Сїєкєстєвєкє і Вєспєшкє у Львові.

Прийхалї днє 29. с. м.: Мїх. Пєвчїчїєв з Голєгїр, Март. Старувчїєвєкє з Вєрєжкї, Стєф. Сїєлєкє в Сокалї, Дм. Прєвчєк з Пєстєрєвчїєв, Юл. Андєєвчїєвєкє з Бродєв, Нїк. Тєодоровчїєв з Проблєвчїєв, Фєд. Брїєд з Сєвєнкє, о. Бр. Кємплєвчїєв з Фрагї, Зєн. Шєрїєгє з Чєрєвоєч, Вєс. Дєлєвчїєв з Топшєвоєч, Малє. Лєвчїєкє з Бєрєслєвє.

Colosseum
в пєсєжї Германїє
при ул. Соєнєшїєй у Львові.

Нова сензєцїєна програмє,
від 16. до 31. жовтня 1907.

Щодєнєно о год 8. вечєрє представлєнє. В нєдїлї і свєтє 2. представлєнє о 4. год по пол. і о 8. год, вечєром. Щє пєтнїцїє High-Life представлєнє. Бізєтє вчєршнєє можна нєвєтї в кєнтєрї: Пєлєна при ул. Карольє Людїєнєкє ч. 5.

При закупїні товарів прошємо покїєнє куєвєтї сє на аєнєсї нашєй часопїєсї!

За пєнє і добру лєкєцїє
прєчємує: 4 1/2 лїстє грєчєнїє 4 лїстє пїєчєнїє 3 лїстє пїєчєнїє прємїєвєнїє 4 лїстє Товариства кредїтєвоєго зємєльєго 1 лї і 1 1/2 лїстє Бєнкє крєвєвоєго 4 лїстє позичкє крєвєку 1 лїстє обєлєгчїє прїєнєшїєнїє і вєстїєкє рєнтї дєрєвїнїє

Гї пєрєєрє прєдєємє і куєвєтємо по вїєнчїєнїємємє куєвєтє дєннєм.

Кєнтєрє вїмїнї
ц к уп. гєл. єлє.

БАНКУ
Гїпєчєтєноєго.

СОРТІ і **Жуткї** можна набуєтї в «Со- льський Бєзєрї» у Львові і у всїх торгєвєцькїх вїєрє.

Прєчємє сє дєнєвє і свєєнє

А. ЗІГМАН

у Львові, ул. Сїєкєстєвєкє ч. 14. —

Робїтєна мєталєвчїє і кєвчєвчїєних пєчатєк.

Монограмї, гербї і всєкїє гравїрує — вїєскїє рїтєвєнїє і лїєнїє, прєсованїє блєжкє для сторїжнїє і товєрїєвчїє — Прєчємє сє якє достєвчє рїжнїх рускїх товєрїєвчїє і Урядїє нарєхнїєльнїє. (23—25)

Розкїєд зєлїзничнїх пєздїєв
вєжнїєй від 1. має 1907.

До Львоєвє прїєхєтєє з	рєпо	пєрєд пол.	по пол.	вєчєр	в нєчї
Крєковє	5:50	8:35	1:30	5:25	9:30
Крєковє	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Рїєшєвє	—	—	1:10	—	—
Пїєвчєвоєч	6:20	12:00	2:15	5:40	10:50
Чєрєвоєч	8:05	—	—	2:25	3:40
Чєрєвоєч	—	—	—	3:35	12:20
Стєнїєслєвоєвє	5:55	—	—	—	—
Кєлємєнє	—	10:05	—	—	—
Сєрїє	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пєстєвчїєв	7:29	11:50	3:51	9:40	10:50
Сємєрєвє	8:00	1:30	1:55	—	9:20
Лєвчїєв	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50
Рєвєчїєв	7:10	12:40	4:40	—	—
Рєвєчїєв	8:22	1:15	5:00	9:35	10:10
Брєвчєвчїє	7:10	12:40	1:45	4:40	8:20
Брєвчєвчїє	10:05	—	—	5:30	9:35
Зїєнєвоєч	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зїєнєвоєч	рєпо	пєрєд пол.	по пол.	вєчєр	в нєчї
Крєковє	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Крєковє	—	8:40	6:15	1:20	12:45
Рїєшєвє	—	—	4:05	—	—
Пїєвчєвоєч	6:20	10:45	2:17	7:10	11:15
Чєрєвоєч	8:10	9:20	—	—	—
Чєрєвоєч	—	—	—	—	2:51
Стєнїєслєвоєвє	—	—	—	—	5:50
Кєлємєнє	—	—	2:35	—	—
Сєрїє	7:30	—	2:25	6:25	11:30
Пєстєвчїєв	7:30	10:45	1:25	6:25	10:40
Сємєрєвє	8:00	9:05	4:30	—	10:31
Лєвчїєв	8:00	9:05	2:10	4:30	10:31
Рєвєчїєв	6:12	11:05	3:28	5:45	8:34
Брєвчєвчїє	6:12	11:05	3:45	7:10	11:35
Зїєнєвоєч	3:45	8:40	4:05	7:20	11:30

ЗАМІТКА. Пєсїєнїємємє нечєтєнїє товєстєм дїєком. — Поєздїє лєтєчїє алєшє в нєдїлї і свєтє 2. означєнїє — в нєдїлї і свєтє від 26:6 до 13:9 брєвчєвоєч, — в нєдїлї і свєтє від 16:6 до 31:8 щє дєнь бєвєєно Д.